Rakkaat ystävät ja sukulaiset,

kiitos, että olette täällä yhdessä meidän kanssa saattamassa Äitiä – Mallaamme – matkalleen.

Minä puhun tänään tyttärenä, joka soitti äidilleen melkein joka päivä. Usein ilman erityistä asiaa. “Mitä kuuluu?” – “No, mitäs sulle?” Ja sitten mentiin säästä teekuppeihin, lasten kuulumisista marjametsiin, työvuoroista siihen, kuka nyt tarvitsisi apua. Se oli meidän arjen turvavyö: kun sain kuulla äidin äänen, maailma asettui kohdalleen. Sitä ääntä me kaipaamme.

Äiti syntyi Joensuussa 14. maaliskuuta 1958 ja kasvoi Pohjois-Karjalassa kolmilapsisessa perheessä. Tuula ja Pekka ovat täällä tänään – teidän kanssa ja teidän ansiosta Äiti oppi jo varhain sen, mikä kantoi häntä läpi elämän: yhdessäolo ja luottamus siihen, että ihminen pärjää parhaiten toista tukemalla.

Nuorena hän lähti Helsinkiin sairaanhoitajakouluun. Se ei ollut pelkkä uravalinta, se oli kutsumus. 38 vuoden ura sisätautien osastolla ja myöhemmin kotihoidossa opetti hänelle paljon – ja kai me muutkin opimme häntä katsomalla. Äiti ei pitänyt ääntä osaamisestaan. Hän piteli toisia pystyssä. Hänellä oli se katse – tiedättehän – joka rauhoitti huoneen. Yksi hidas hengitys, yksi lempeä nyökkäys, ja äkkiä vaikeakin tilanne oli vähän kevyempi.

Hän avioitui Jukan kanssa vuonna 1983. He rakensivat kodin, jonka ovi oli oikeasti auki. Ei vain puheissa. Keittiön pöydän ääreen mahtui aina yksi lautanen lisää, ja villasukat ilmestyivät jalkaan silloinkin, kun ei ollut tajunnut itse palella. Meistä tuli Anna ja Oskari, ja myöhemmin perhe kasvoi Veeralla ja Leevillä. Mummulassa kuului usein kahvinkeitin, kuorolaulun pätkä ja puikkojen rapsahdus. Jos hiljeni, se tarkoitti yleensä vain sitä, että Äiti laski silmukoita.

Luo oma personoitu puheesi osoitteessa muistopuheet.fi

Äidin työ päättyi vuoroihin, mutta hänen työnsä ihmisyyden puolesta ei loppunut koskaan. SPR:n vapaaehtoisena ja seurakunnan ystävätoiminnassa hän käveli ihmisten rinnalla: kädet täynnä ruokakassia, sydän täynnä tilaa toisen hengähdykselle. Hän uskoi lähimmäisenrakkauteen, rehellisyyteen, ahkeruuteen – ja siihen, että heikompaa autetaan ensin. Se ei ollut hänelle ohjelmajulistus, se oli tapa elää.

Minun rakkain muistoni on kesäöistä mökillä. Istuttiin laiturilla, höyryävä tee kädessä, ja yö oli niin kirkas, että näki ajatella. Minä puhuin, joskus sotkuisesti, ja Äiti kuunteli. Hän ei kiirehtinyt vastauksia. Hän osasi sen harvinaisen taidon: antaa toisen löytää itse – ja olla silti vieressä koko matkan. Välillä hän vain tökkäsi varpaalla vettä ja hymyili. Siinä oli kaikki: “Minä luotan sinuun. Kyllä sinä tämän löydät.”

Huumori oli hänen salainen aseensa. Ei suurieleinen, vaan sellainen, joka ilmestyi silmäkulmaan, kun muut jo huokailivat. Kuinka monta kertaa hän purki riidan sillä, että ojensi käteen ne kuuluisat villasukat ja sanoi: “Pue nämä ensin, sitten puhutaan.” Lämpöä varpaisiin, ja jotenkin myös mieleen.

Äiti löysi rauhan metsästä. Pitkät kävelyt, marjapaikat, sammaleen tuoksu – ja se kurinalainen ilo, jolla hän ilmestyi kotiin ämpäri täynnä sinisiä sormenjälkiä. Kun yhdistää metsän, teekupin ja lauluäänen, saa kuvan Malla-Mallasta, joka lauloi kuorossa suoraan ja virheettömästi, mutta kotona hyräili niin, että me muutkin rohkenimme yhtyä.

Hän puhui elämästä suoraan, mutta ei kovaa. Hän ei pelännyt ahkeruutta eikä väsymystäkään, kun tiesi, miksi ponnistellaan. Ja kun me kaaduimme, hän tuli viereen, ei edelle. Se teki hänestä peräänantamattoman: ei siksi, että olisi jyrännyt, vaan siksi, että hän ei jättänyt. Ei potilasta, ei ystävää, ei lasta.

Tänään me kiitämme myös niitä, jotka pitivät Äidistä huolta hänen viimeisinä aikoinaan. Hoitohenkilökunta kohtasi hänet samalla arvokkuudella ja lämmöllä, joilla hän oli kohdannut niin monia. Kiitos teille jokaisesta kädestä, joka kannatteli, jokaisesta selkeästä sanasta ja jokaisesta levollisesta katseesta. Te

tiedätte, mitä teitte – me emme unohda.

Luo oma personoitu puheesi osoitteessa muistopuheet.fi

Äidillä oli lempivirsi: “Maan korvessa kulkevi lapsosen tie.” Se kertoo matkasta, joka on välillä yksinäinen, välillä tyyni, mutta ei koskaan turha. Hän kantoi sitä sävelmää mukanaan niin mökkipolulla kuin yövuorosta tullessaan. Minä ajattelen tänään, että tuo virsi kantaa meitäkin: se muistuttaa, ettei meitä jätetä yksin, ei metsässä, ei sairaalassa, ei surun keskellä.

Mitä me kaipaamme eniten? Hänen rauhoittavaa ääntään. Halauksia, jotka katkaisivat huolen kierteen. Ja niitä villasukkapareja, jotka ilmestyivät aina, kun lattia tuntui kylmältä – tai maailma. Joku teistä kantaa tänäänkin Äidin kutomia sukkia. Antakaa niiden olla lupaus: lämpö palaa arkeen, kun jaamme sitä toisillemme.

Äiti, sinussa yhdistyi lempeys ja päättäväisyys. Osasit sanoa “nyt riittää” yhtä kauniisti kuin “tule tähän”. Osasit antaa tilaa, mutta pidit meidät kuitenkin lähellä. Me jatkamme sitä, minkä opetit: kuuntelemme ennen kuin vastaamme, tuomme lautasen lisää pöytään, ja kysymme vielä kerran siltä, joka vaikenee.

Jukka, isä – sinun ja Äidin talossa kasvoi paljon muutakin kuin me lapset. Siellä kasvoi tapa olla ihmisiksi. Oskari, me jatkamme tätä yhdessä: pidämme oven auki ja veden kiehumassa. Veera ja Leevi, teissä on jo se katse ja se nauru, jotka mummilta opittiin. Tuula ja Pekka, pidetään Karjala sydämessä, vaikka seisonkin täällä ja pidän puhetta.

Äiti nukkui pois helmikuussa 2026, 67-vuotiaana. Se tuntuu äkkiä nuorelta, kun ihminen oli täynnä elämää vielä eilen. Mutta tänään minä haluan muistaa ennen kaikkea sen, mikä jatkuu. Jokainen teistä, joka on saanut lämmön äidin kädestä, voi viedä sen lämmön eteenpäin. Jokainen, jota on kuunneltu, voi kuunnella vuorostaan. Siinä on hänen perintönsä: asioita, jotka eivät lopu, kun niitä jaetaan.

Äiti, kiitos että opetit meidät katsomaan toisiamme suoraan silmiin. Kiitos, että toit metsän rauhan keskelle kaupunkipäivää ja laituriyön viileyden keskelle

Luo oma personoitu puheesi osoitteessa muistopuheet.fi

huolia. Kiitos jokaisesta teekupista, jokaisesta sukasta, jokaisesta sanasta, jonka jätit sanomatta, jotta me löytäisimme omamme.

Me päästämme sinusta irti hellästi.

Ja me jatkamme niin kuin sinä meitä opetit: jalassa villasukat, kädessä teekuppi, sydämessä tilaa vielä yhdelle.

Tämä puhe luotiin osoitteessa muistopuheet.fi.Vastaa muutamaan kysymykseen ja luo oma personoitu puheesi nyt osoitteessamuistopuheet.fi

Luo oma personoitu puheesi osoitteessa muistopuheet.fi